Вериги с индуктивни връзки 2

(лекция 22.11.2022г.)

Преподавател: проф. д-р Илона Ячева

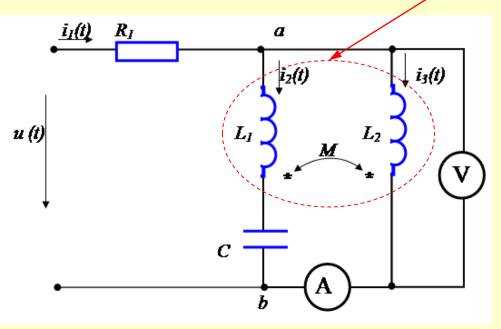
кат. "Теоретична Електротехника", Технически университет - София

Вериги с индуктивни връзки

В някои случаи между отделните части на ел.верига може да има не само електрическа, но и магнитна връзка.

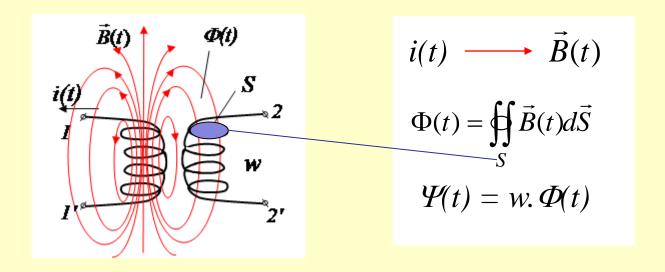
Това означава, че във веригата са включени магнитносвързани бобини, т.е. преминаването на ток през едната създава магнитно поле, което обхваща навивките на другата и съгласно закона за електромагнитната индукция индуктира в нея напрежение.

- В този случай приемаме, че между бобините има индуктивна връзка, а преминаването на ток през едната води до появата на напрежение в другата и обратно
- при анализа на вериг с индуктивни връзки се отчитат и тези допълнителни напрежения

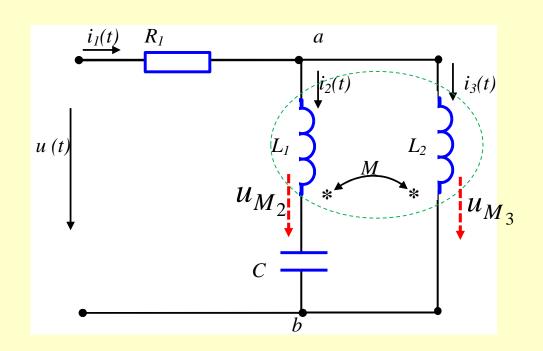
Вериги с индуктивни връзки

Във веригата са включени магнитносвързани бобини, т.е. преминаването на ток през едната създава магнитно поле, което обхваща навивките на другата и съгласно закона за електромагнитната индукция индуктира в нея напрежение.

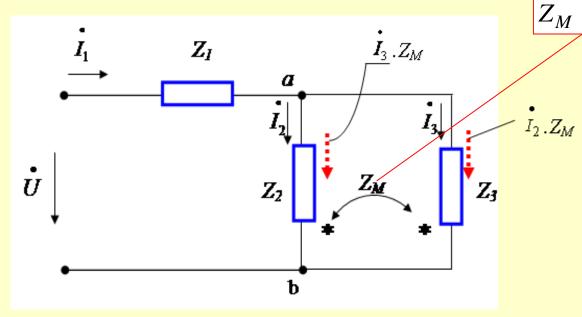

$$e(t) = -\frac{d\Psi}{dt}$$

$$u_{M_2} = M \frac{di_3}{dt}$$

$$u_{M_3} = M \frac{di_2}{dt}$$

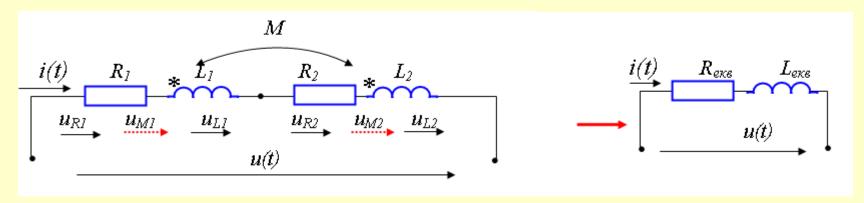

$$Z_M = j\omega M$$

$$\begin{vmatrix}
\dot{I}_{1} - \dot{I}_{2} - \dot{I}_{3} = 0 \\
\dot{I}_{1} Z_{1} + \dot{I}_{2} Z_{2} + \dot{I}_{3} Z_{M} = \dot{U} \\
\dot{I}_{3} Z_{3} - \dot{I}_{2} Z_{2} + \dot{I}_{2} Z_{N} - \dot{I}_{3} Z_{M} = 0
\end{vmatrix}$$

Последователно съединение на два индуктивно свързани елемента.

1.Съгласувано свързване

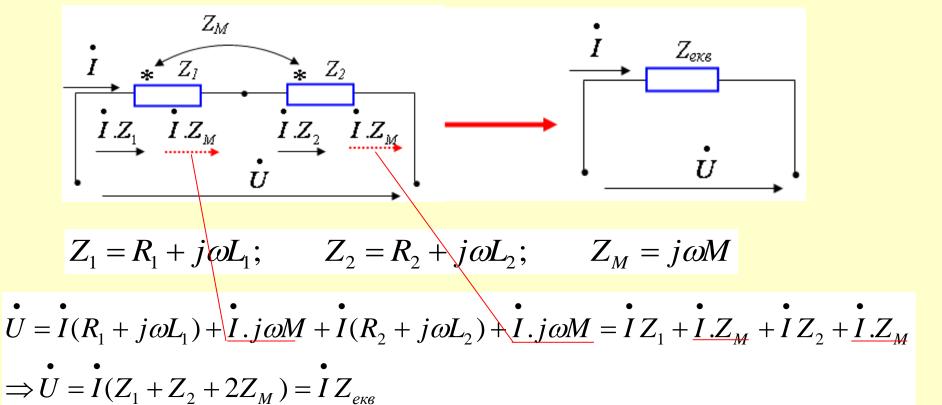

$$u(t) = u_{R_{1}}(t) + u_{L_{1}}(t) + u_{M_{1}}(t) + u_{R_{2}}(t) + u_{L_{2}}(t) + u_{M_{2}}(t) = R_{1}i(t) + L_{1}\frac{di}{dt} + M\frac{di}{dt} + R_{2}i(t) + L_{2}\frac{di}{dt} + M\frac{di}{dt} = (R_{1} + R_{2}).i(t) + (L_{1} + L_{2} + 2M).\frac{di}{dt} = R_{e\kappa e}.i(t) + L_{e\kappa e}.\frac{di}{dt}$$

$$R_{e\kappa e} = R_1 + R_2$$

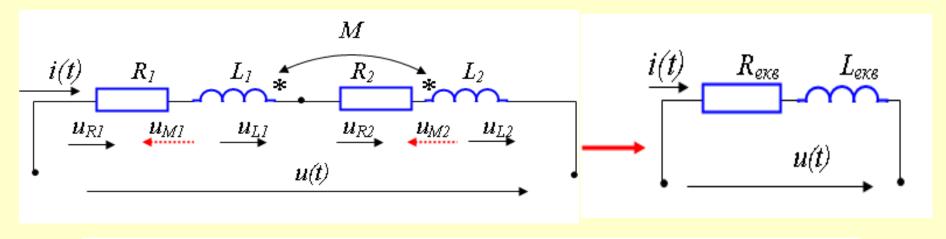
 $L_{e\kappa e} = L_1 + L_2 + 2M$

Съгласувано свързване – синусоидален ток

$$Z_{e\kappa e} = Z_1 + Z_2 + 2Z_M$$

2. Несъгласувано свързване.

$$\begin{split} u(t) &= u_{R_1}(t) + u_{L_1}(t) - u_{M_1}(t) + u_{R_2}(t) + u_{L_2}(t) - u_{M_2}(t) = \\ R_1 i(t) + L_1 \frac{di}{dt} - M \frac{di}{dt} + R_2 i(t) + L_2 \frac{di}{dt} - M \frac{di}{dt} = \\ (R_1 + R_2) \cdot i(t) + (L_1 + L_2 - 2M) \cdot \frac{di}{dt} = R_{e\kappa e} \cdot i(t) + L_{e\kappa e} \cdot \frac{di}{dt} \end{split}$$

$$R_{e\kappa e} = R_1 + R_2$$
 $L_{e\kappa e} = L_1 + L_2 - 2M$

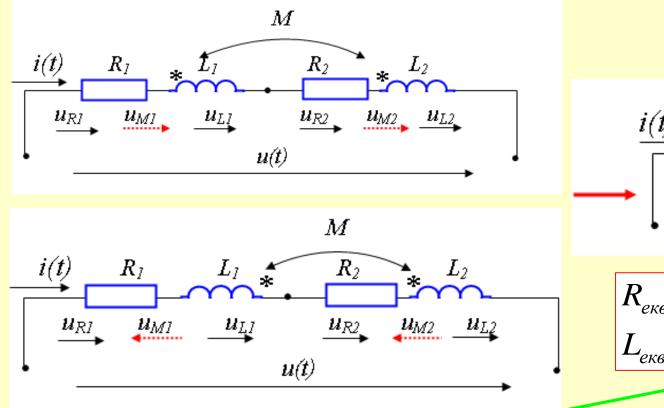
2. Несъгласувано свързване – синусоидален ток

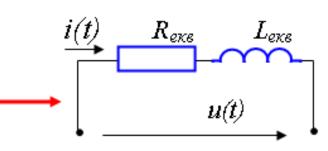
$$\dot{I} = \dot{I}(R_1 + j\omega L_1) + \dot{I} \cdot j\omega M + \dot{I}(R_2 + j\omega L_2) - \dot{I} \cdot j\omega M = \dot{I}Z_1 - \dot{I} \cdot Z_M + \dot{I}Z_2 - \dot{I} \cdot Z_M$$

$$\Rightarrow \dot{U} = \dot{I}(Z_1 + Z_2 - 2Z_M) = \dot{I}Z_{e\kappa e}$$

$$Z_{e\kappa e} = Z_1 + Z_2 - 2Z_M$$

Извод

$$egin{aligned} R_{e\kappa e} &= R_1 + R_2 \ L_{e\kappa e} &= L_1 + L_2 \pm 2M \end{aligned}$$

Знакът пред 2М се определя от начина на свързване:

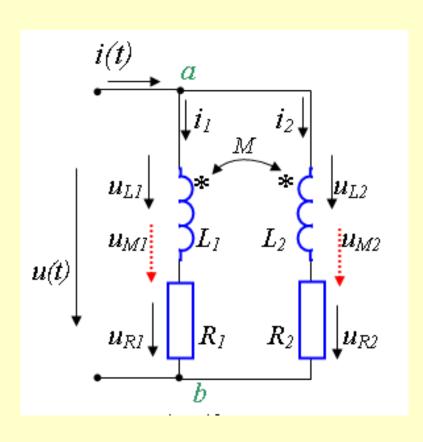
<u>"+" при съгласувано</u> свързване

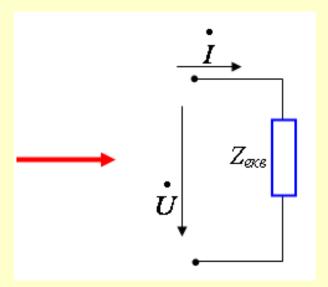
"-" при несъгласувано свързване.

<u>Паралелно съединение на два индуктивно свързани</u> елемента.

Едноименни изводи в

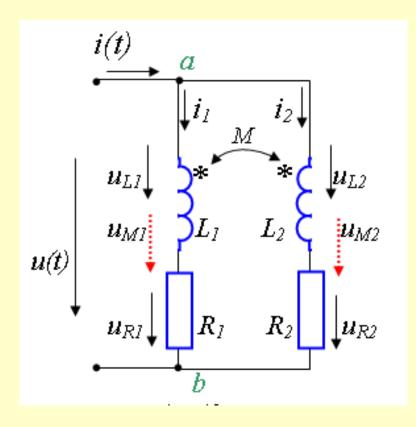
общата точка

<u>Паралелно съединение на два индуктивно свързани</u> елемента.

Едноименни изводи в общата точка

$$i(t) = i_1(t) + i_{2_1}(t)$$

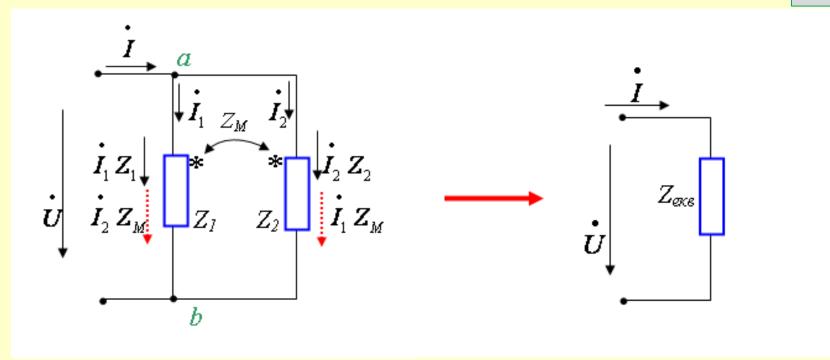
$$u(t) = u_{R_1}(t) + u_{L_1}(t) + u_{M_1}(t)$$

$$u(t) = u_{R_2}(t) + u_{L_2}(t) + u_{M_2}(t)$$

$$i(t) = i_{1}(t) + i_{2_{1}}(t)$$

$$u(t) = R_{1}i_{1}(t) + L_{1}\frac{di_{1}}{dt} + M\frac{di_{2}}{dt}$$

$$u(t) = R_{2}i_{2}(t) + L_{2}\frac{di_{2}}{dt} + M\frac{di_{1}}{dt}$$

$$Z_1 = R_1 + j\omega L_1;$$
 $Z_2 = R_2 + j\omega L_2;$ $Z_M = j\omega M$

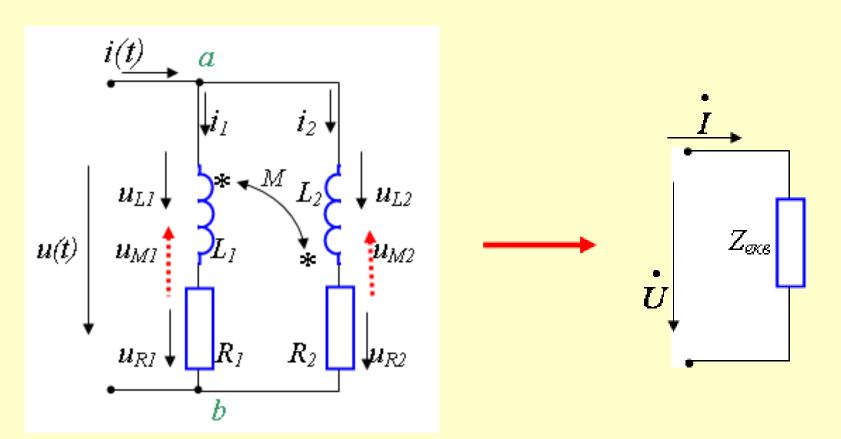
$$\begin{split} & \overset{\bullet}{I} = I_1 + I_2 \\ & \overset{\bullet}{U} = I_1(R_1 + j\omega L_1) + \underbrace{I_2.j\omega M}_{12} \\ & \overset{\bullet}{U} = I_2(R_2 + j\omega L_2) + \underbrace{I_1.j\omega M}_{12} \end{split}$$

$$\overset{\bullet}{I} = \frac{U(Z_1 + Z_2 - 2Z_M)}{Z_1 Z_2 - Z_M^2}$$

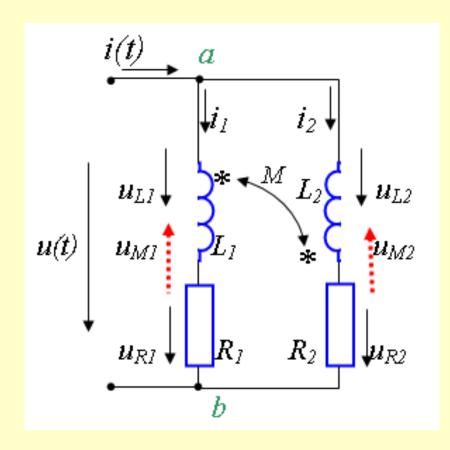
$$I_{2} = \frac{\begin{vmatrix} Z_{1} & U \\ Z_{M} & U \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} Z_{1} & Z_{M} \\ Z_{1} & Z_{M} \\ Z_{M} & Z_{2} \end{vmatrix}} = \frac{U(Z_{1} - Z_{M})}{Z_{1}Z_{2} - Z_{M}^{2}}$$

$$Z_{e\kappa e} = \frac{\dot{U}}{I} = \frac{Z_1 Z_2 - Z_M^2}{Z_1 + Z_2 - 2Z_M}$$

Разноименни изводи в общата точка

Разноименни изводи в общата точка

$$i(t) = i_{1}(t) + i_{2_{1}}(t)$$

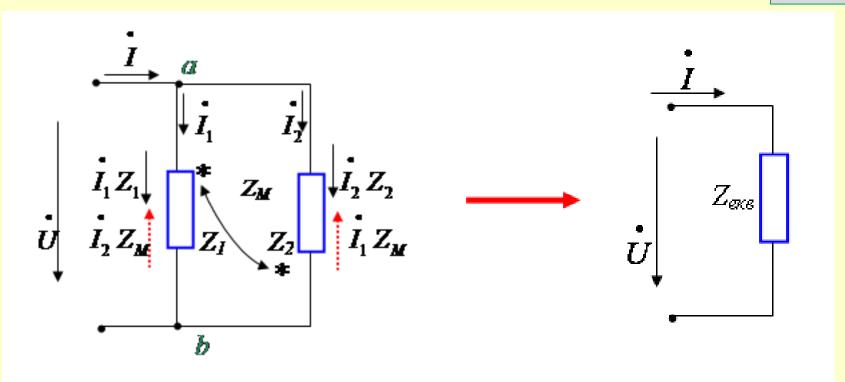
$$u(t) = u_{R_{1}}(t) + u_{L_{1}}(t) - u_{M_{1}}(t)$$

$$u(t) = u_{R_{2}}(t) + u_{L_{2}}(t) - u_{M_{2}}(t)$$

$$i(t) = i_{1}(t) + i_{2_{1}}(t)$$

$$u(t) = R_{1}i_{1}(t) + L_{1}\frac{di_{1}}{dt} - M\frac{di_{2}}{dt}$$

$$u(t) = R_{2}i_{2}(t) + L_{2}\frac{di_{2}}{dt} - M\frac{di_{1}}{dt}$$

$$\begin{aligned} & \stackrel{\bullet}{I} - \stackrel{\bullet}{I_1} - \stackrel{\bullet}{I_2} = 0 \\ & \stackrel{\bullet}{I_1} Z_1 - \stackrel{\bullet}{I_2} . Z_M = \stackrel{\bullet}{U} \\ & - \stackrel{\bullet}{I_1} Z_M + \stackrel{\bullet}{I_2} . Z_2 = \stackrel{\bullet}{U} \end{aligned}$$

$$\begin{split} & \overset{\bullet}{I} = \overset{\bullet}{I_1} + \overset{\bullet}{I_2} \\ & \overset{\bullet}{U} = \overset{\bullet}{I_1} (R_1 + j\omega L_1) - \overset{\bullet}{I_2} . j\omega M \\ & \overset{\bullet}{U} = \overset{\bullet}{I_2} (R_2 + j\omega L_2) - \overset{\bullet}{I_1} . j\omega M \end{split}$$

$$I - I_{1} - I_{2} = 0$$

$$I_{1} Z_{1} - I_{2} . Z_{M} = U$$

$$- I_{1} Z_{M} + I_{2} . Z_{2} = U$$

$$I = I_1 + I_2$$

$$\overset{\bullet}{I} = \frac{U(Z_1 + Z_2 + 2Z_M)}{Z_1 Z_2 - Z_M^2}$$

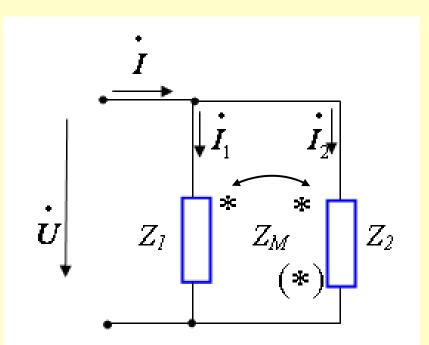
$$I_{1} = \frac{\begin{vmatrix} \bullet & & & & \\ U & -Z_{M} & & \\ & U & Z_{2} & & \\ & |Z_{1}| & -Z_{M} & & \\ & |-Z_{M}| & Z_{2} & & \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} \bullet & & & \\ & U(Z_{2} + Z_{M}) & & \\ & Z_{1}Z_{2} - Z_{M}^{2} & & \end{vmatrix}}$$

$$I_{2} = \frac{\begin{vmatrix} z_{1} & \dot{U} \\ -Z_{M} & \dot{U} \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} z_{1} & -Z_{M} \\ -Z_{M} & Z_{2} \end{vmatrix}} = \frac{\dot{U}(Z_{1} + Z_{M})}{Z_{1}Z_{2} - Z_{M}^{2}}$$

$$I_{1} = \frac{\dot{U}(Z_{1} + Z_{M})}{Z_{1}Z_{2} - Z_{M}^{2}}$$

$$Z_{e\kappa e} = \frac{U}{I} = \frac{Z_1 Z_2 - Z_M^2}{Z_1 + Z_2 + 2Z_M}$$

Извод

$$Z_{e\kappa e} = \frac{Z_1 Z_2 - Z_M^2}{Z_1 + Z_2 - Z_M^2}$$

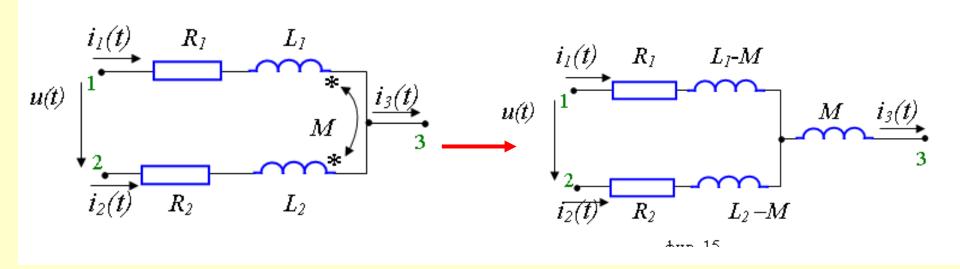
Знакът пред 2ZM се определя от начина на свързване:

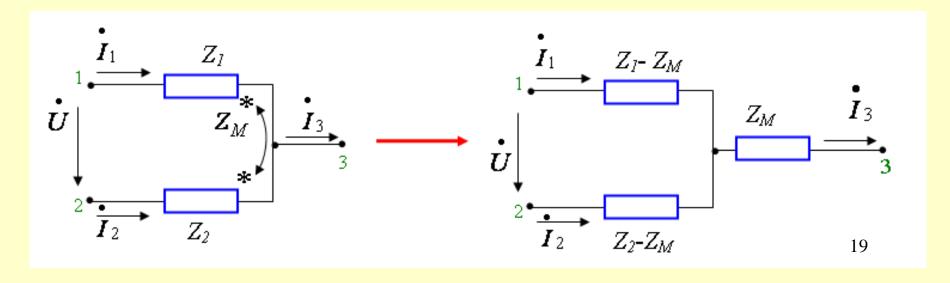
" - '' при едноименни изводи в общата точка

"+" при разноименни изводи в общата точка.

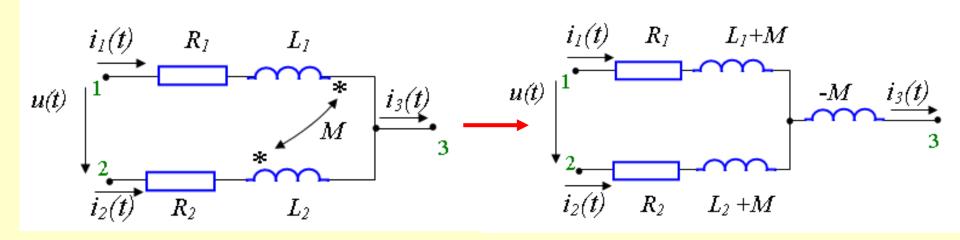
Преобразуване на триполюсно съединение с индуктивна връзка

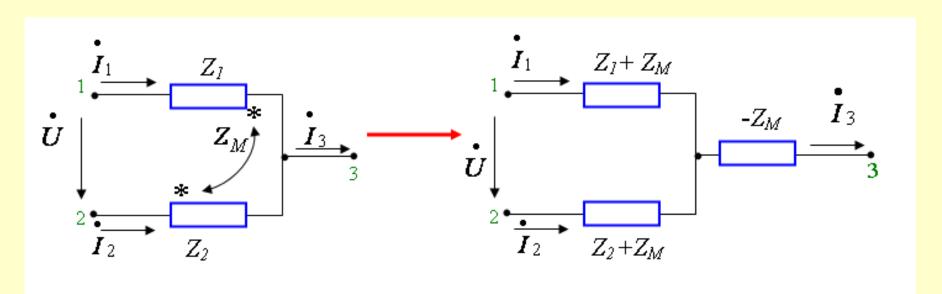
Едноименните изводи са в обща точка

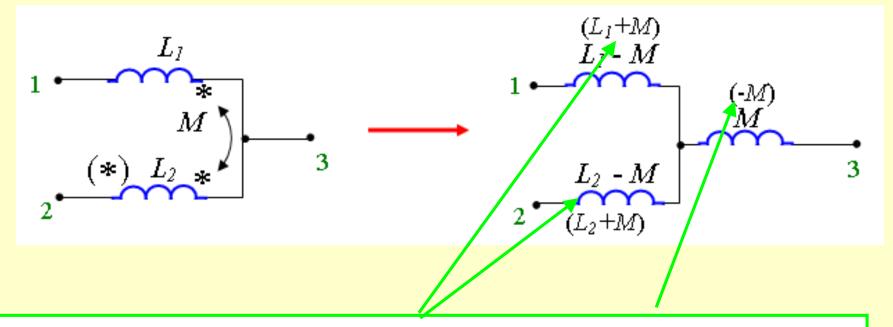

Разноименните изводи са в обща точка

Извод:

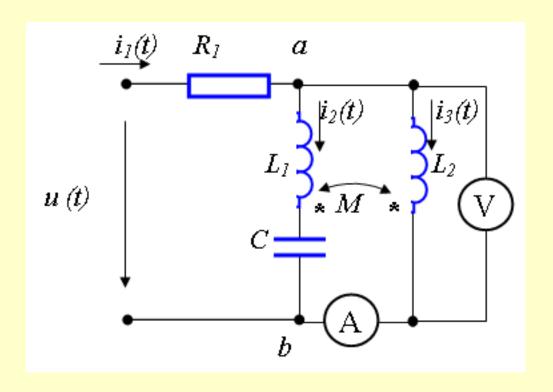

Знакът пред M се определя от начина на свързване:

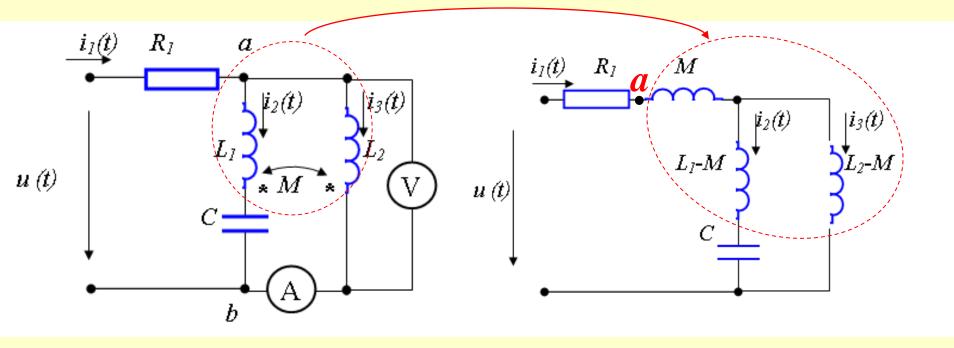
- изразът без скоби е при едноименни изводи в общата точка
- а изразът в скобите е при разноименни изводи в общата точка.

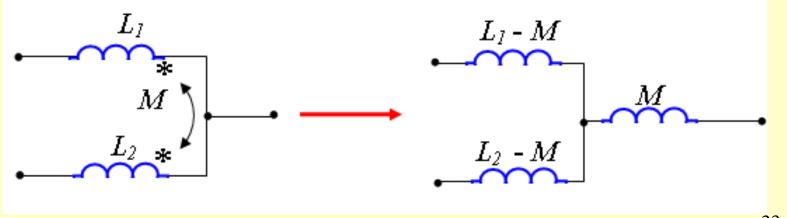
Посоките на токовете нямат значение за преобразуването.

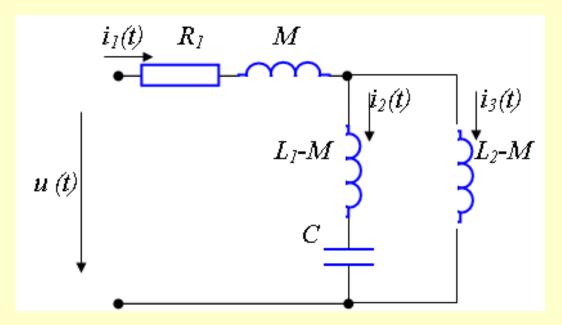
Пример за анализ на верига с индуктивни връзки посредством отстраняване на индуктивната връзка:

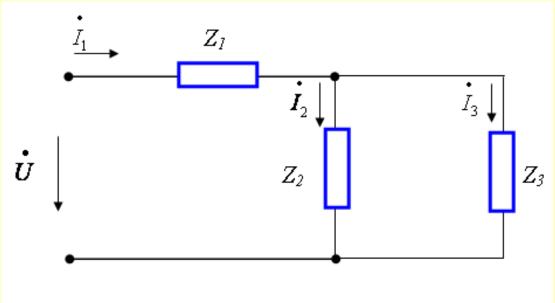

$$u(t) = 141 sin(\omega t + 90)V$$
 $f = 160 Hz,$
 $L_1 = 40 mH,$
 $L_2 = 30 mH,$
 $M = 10 mH,$
 $C = 100 \mu F$
 $R_1 = 10 \Omega,$

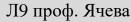

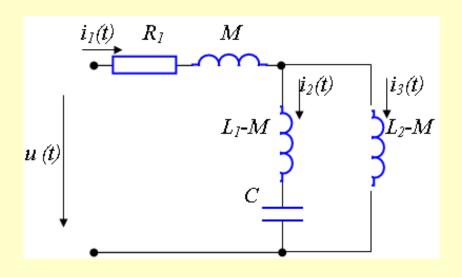

$$Z_{1} = R_{1} + j\omega M$$

$$Z_{2} = j\omega(L_{1} - M) - j\frac{1}{\omega C}$$

$$Z_{3} = j\omega(L_{2} - M)$$

$$\dot{U}$$
 \dot{I}_1 \dot{I}_2 \dot{I}_3 \dot{I}_3 \dot{I}_3 \dot{I}_3 \dot{I}_2 \dot{I}_3 $\dot{$

$$\dot{U} = Ue^{j\psi_u} = \frac{u_m}{\sqrt{2}}e^{j\psi_u} = \frac{141}{\sqrt{2}}e^{j90} = 100.[\cos(90) + j\sin(90)] = 100.(0+j) = j100V$$

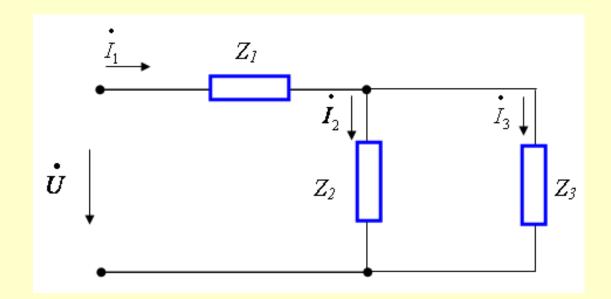
$$u(t) = 141 sin(\omega t + 90)V$$
 $f = 160 Hz,$
 $L_1 = 40 mH,$
 $L_2 = 30 mH,$
 $M = 10 mH,$
 $C = 100 \mu F$
 $R_1 = 10 \Omega,$

$$\omega = 2\pi f = 2\pi.160 \approx 1000 = 10^3 \, rad \, / \, s$$

$$Z_1 = R_1 + j\omega M = (10 + j.10^3 10.10^{-3}) = (10 + j10) \Omega$$

$$Z_2 = j\omega(L_1 - M) - j\frac{1}{\omega C} = j.10^3.(40 - 10).10^{-3} - j\frac{1}{10^3.100.10^{-6}} = j30 - j10 = j20 \Omega$$

$$Z_3 = j\omega(L_2 - M) = j.10^3 (30 - 10).10^{-3} = j20 \Omega$$

$$U = j100V$$

$$Z_1 = (10 + j10) \Omega$$

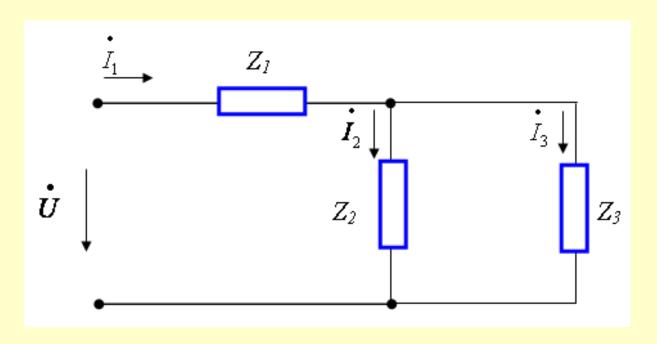
$$Z_2 = j20 \Omega$$

$$Z_3 = j20 \Omega$$

$$\begin{split} Z_{eks} &= Z_1 + \frac{Z_2 Z_3}{Z_2 + Z_3} \\ \Rightarrow \quad Z_{eks} &= 10 + j10 + \frac{j20.j20}{j40} = 10 + j10 + j10 = (10 + j20)\Omega \end{split}$$

$$\begin{split} & \overset{\bullet}{I_1} = \frac{\overset{\bullet}{U}}{Z_{ek}} = \frac{j100}{10 + j20} = \frac{j10}{1 + j2} = \frac{j10(1 - j2)}{(1 + j2)(1 - j2)} = \\ & \frac{j10(1 - j2)}{5} = \frac{20 + j10}{5} = (4 + 2j)A \end{split}$$

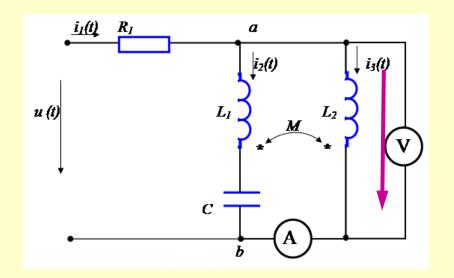
5. Определяме токовете I_2 и I_3 в двата паралелни клона

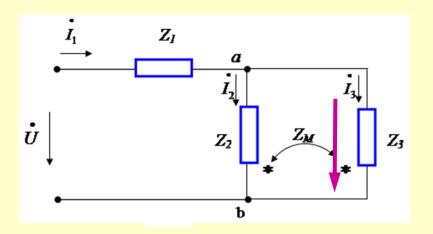

$$I_{2} = I_{1} \frac{Z_{3}}{Z_{2} + Z_{3}} = (4 + 2j) \frac{j20}{j40} = (4 + 2j) \frac{1}{2} = (2 + j)A$$

$$I_{3} = I_{1} - I_{2} = 4 + 2j - 2 - j = (2 + j)A$$

6. Определяме напрежението на волтметъра

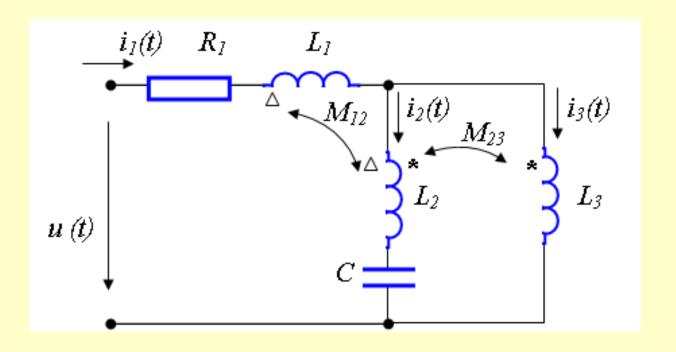
$$U_{V} = U_{ab}$$

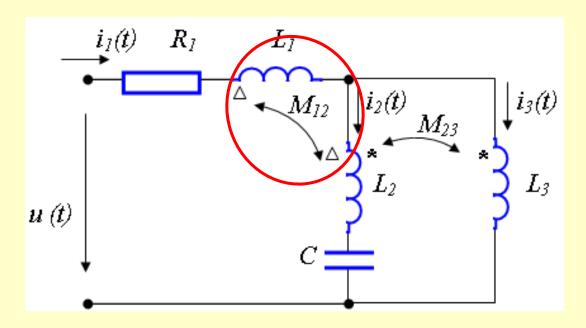
$$U_{ab} = j\omega L_{2}.I_{3} + j\omega M.I_{2} = (2+j)j30 + (2+j)j10 = (-40+j80)V$$

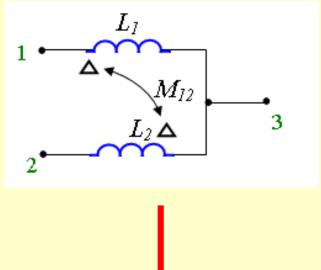
$$\Rightarrow U_{V} = U_{ab} = \sqrt{(-40)^{2} + 80^{2}} = 40\sqrt{5} = 89,44V$$

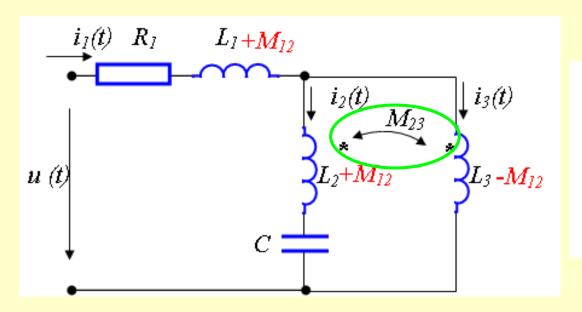
Пример 2: за отстраняване на индуктивни връзки:

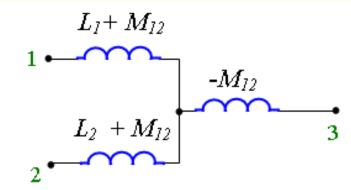
Да се преобразува веригата до еквивалентна по отношение на токовете посредством отстраняване на индуктивните възки.

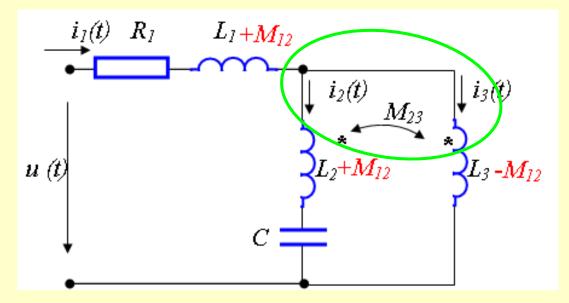

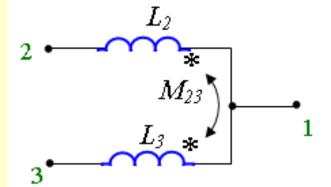

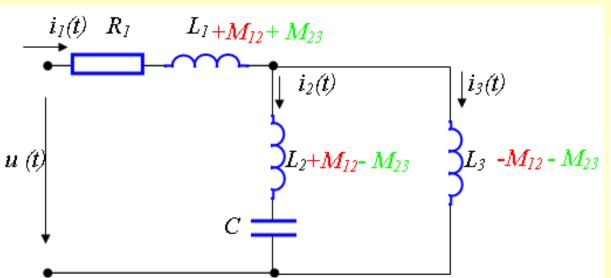

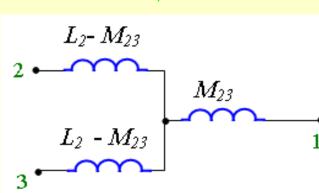

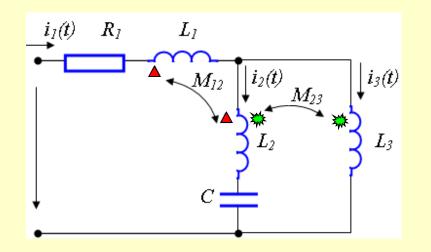

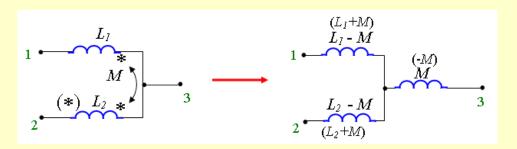

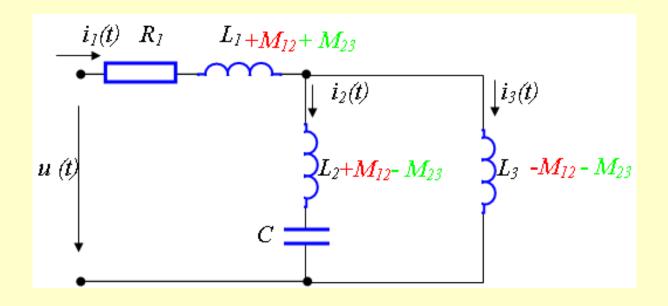

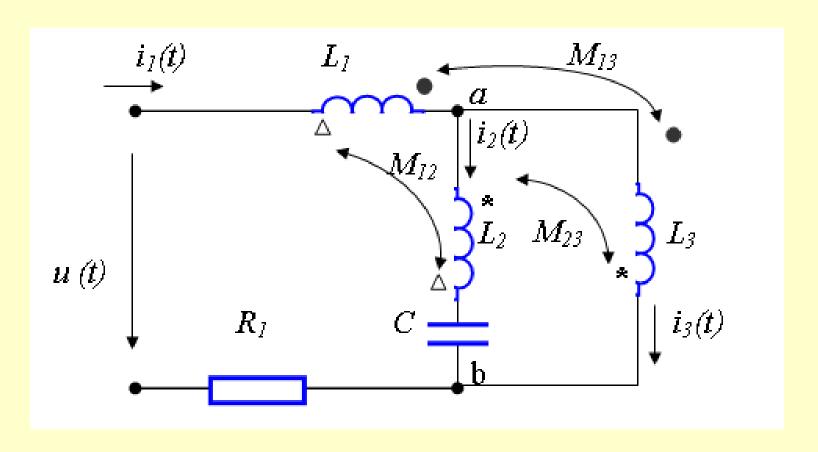

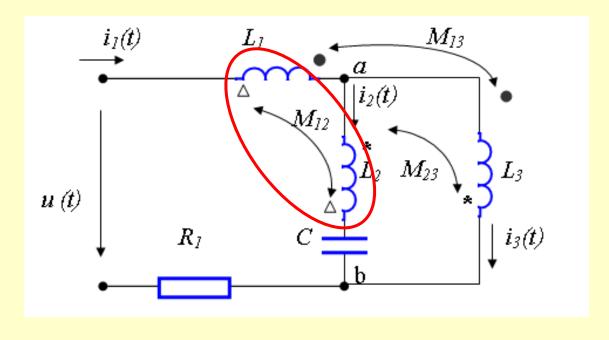

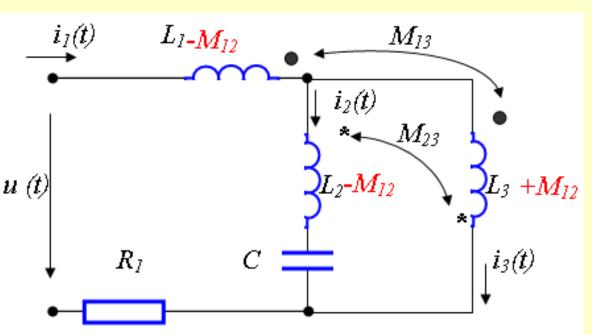

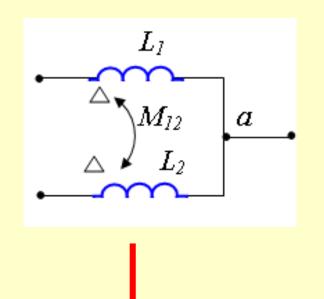
Пример 3: Отстраняване на индуктивни връзки:

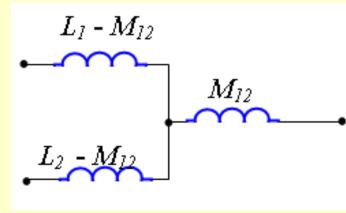
Да се преобразува веригата до еквивалентна по отношение на токовете посредством отстраняване на индуктивните възки.

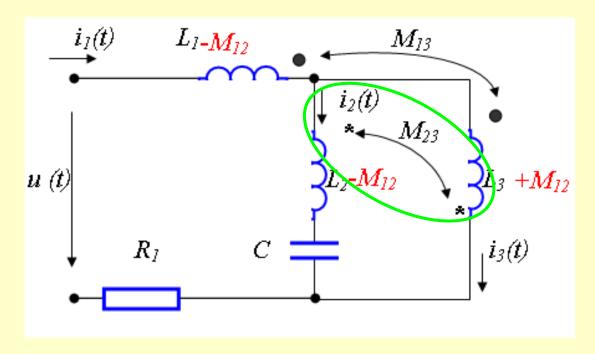

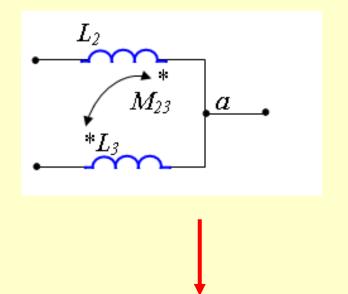

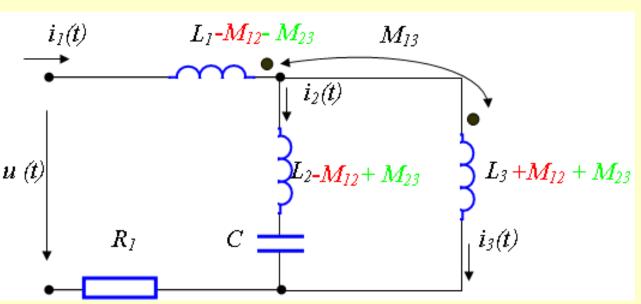

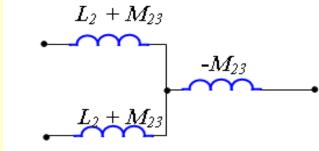

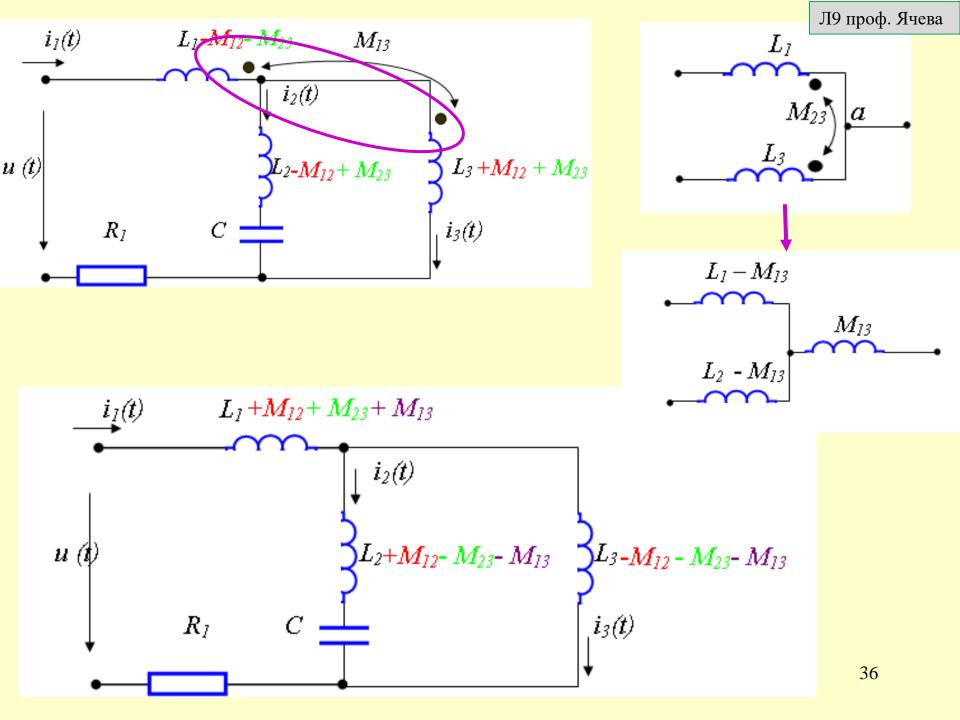

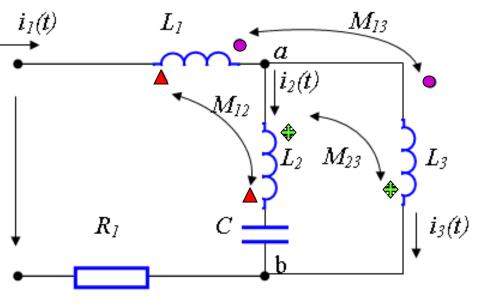

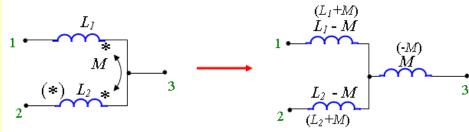

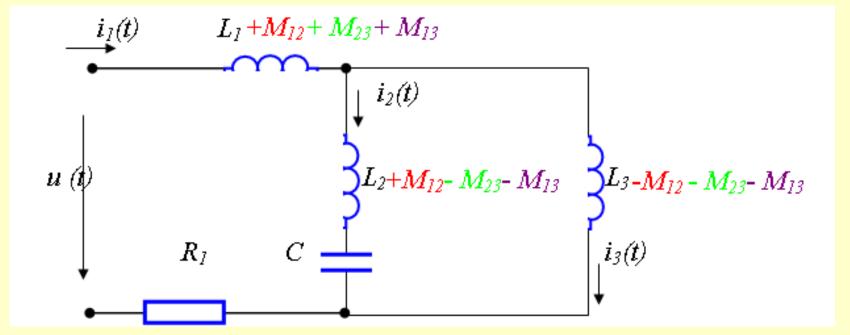

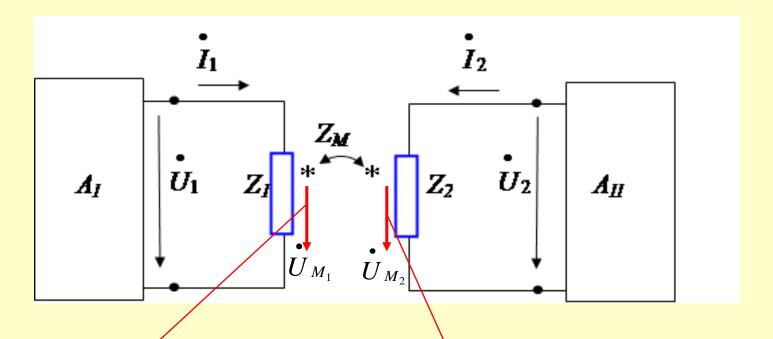

Предаване на мощност по индуктивен път

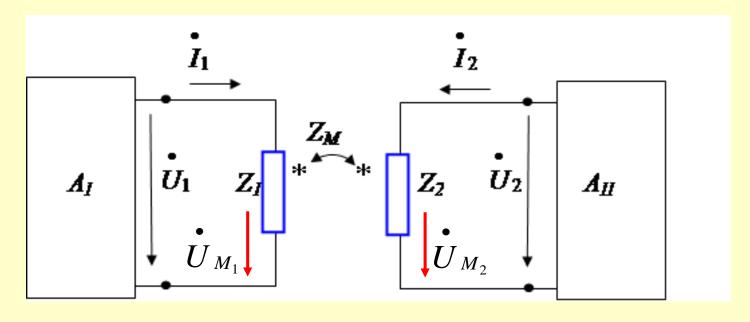

$$\begin{array}{c}
\bullet \\
I_1 = I_1 e^{j\psi_1} \\
\bullet \\
U_{M_1} = I_2 Z_M = I_2 j\omega M
\end{array}$$

$$I_{2} = I_{1}e^{j\psi_{2}}$$

$$U_{M_{2}} = I_{1}Z_{M} = I_{1}j\omega M$$

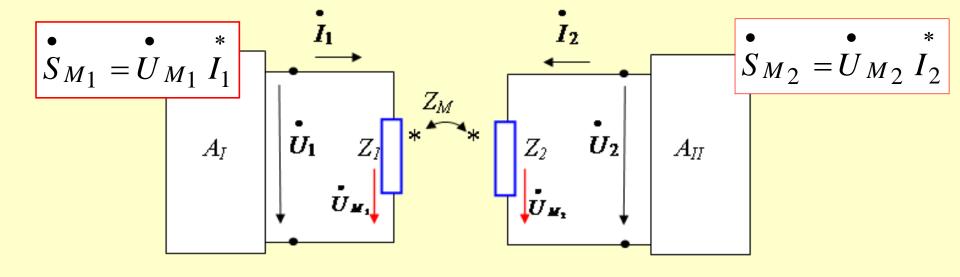
Предаване на мощност по индуктивен път

$$\begin{array}{c}
\stackrel{\bullet}{I}_{1} = I_{1}e^{j\psi_{1}} \rightarrow \stackrel{*}{I}_{1} = I_{1}e^{-j\psi_{1}} \\
\stackrel{\bullet}{U}_{M_{1}} = I_{2}Z_{M} = I_{2}j\omega M
\end{array}$$

$$S_{M_2} = U_{M_2} I_2$$

Предаване на мощност по индуктивен път

$$S_{M_1} = P_{M_1} + jQ_{M_1}$$

$$P_{M_1} = \text{Re}[S_{M_1}]$$

$$Q_{M_1} = \text{Im}[S_{M_1}]$$

$$P_{M_1} = -P_{M_2}$$

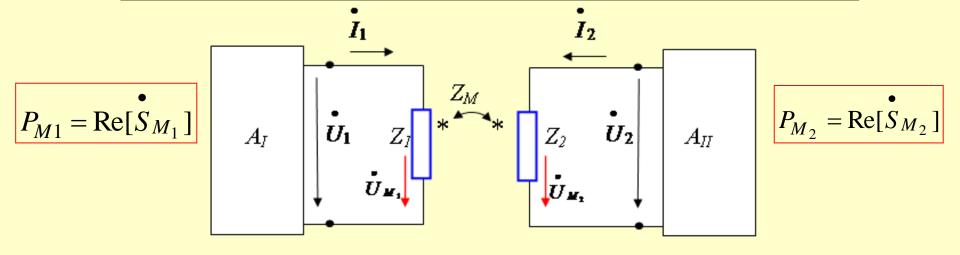
$$Q_{M_1} = Q_{M_2}$$

$$S_{M_2} = P_{M_2} + jQ_{M_2}$$

$$P_{M_2} = \text{Re}[S_{M_2}]$$

$$Q_{M_2} = \text{Im}[S_{M_2}]$$

Предаване на активна мощност по индуктивен път

При еднакво ориентирани спрямо едноименните изводи токове

Ако $P_{M1} = \text{Re}[S_{M_1}] \rangle 0$ то клон 1 прехвърля енергия към клон 2,

Ако $P_{M1} = \text{Re}[S_{M_1}] \langle 0$ то клон 1 приема енергия от клон 2.

При **различно** ориентирани спрямо едноименните изводи токове

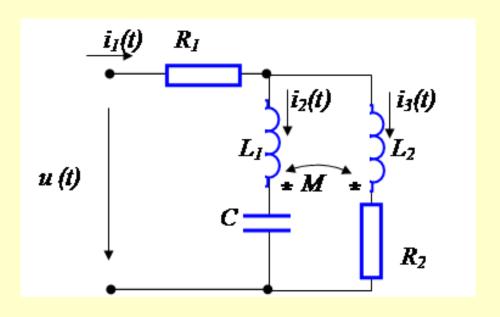
Ако $P_{M1} = \text{Re}[S_{M_1}] \rangle 0$ то клон 1 приема енергия от клон 2,

Ако $P_{M1} = \text{Re}[S_{M_1}] \langle 0$ то клон 1 прехвърля енергия към клон 2_{41}

Пример:

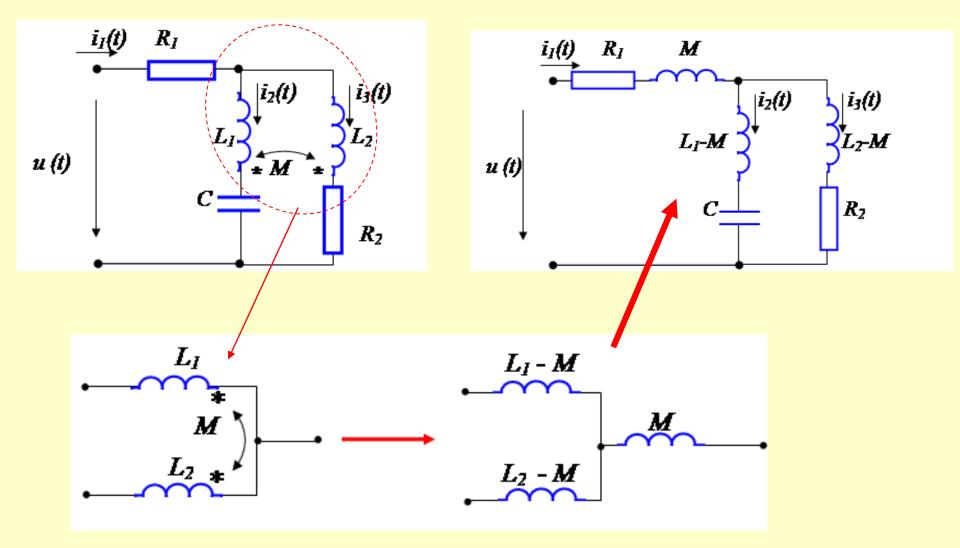
Определяне на мощност, предавана по индуктивен път

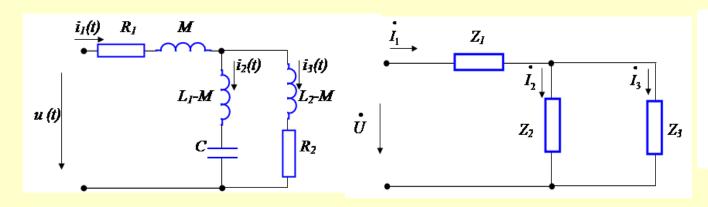
Да се определи мощността, предавана по индуктивен път за веригата:

$$u(t) = 200 sin(\omega t - 45)V$$

 $f = 160 Hz$,
 $L_2 = 20 mH$,
 $L_I = M = 10 mH$,
 $C = 50 \mu F$
 $R_I = R_2 = 10 \Omega$,

$$u(t) = 200 \sin(\omega t - 45)V$$

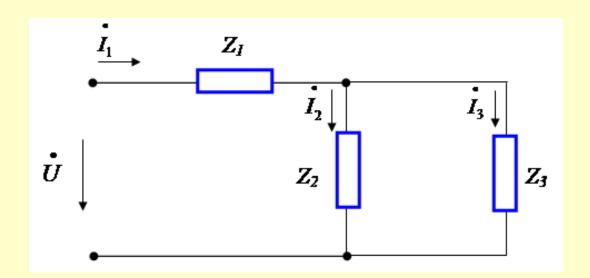
 $f = 160 Hz$,
 $L_2 = 20 \text{ mH}$,
 $L_1 = M = 10 \text{ mH}$,
 $C = 50 \mu F$
 $R_1 = R_2 = 10 \Omega$

$$\omega = 2\pi f = 2\pi .160 \approx 1000 = 10^{3} \, rad/s$$

$$Z_{1} = R_{1} + j\omega M = (10 + j.10^{3}10.10^{-3}) = (10 + j10) \,\Omega$$

$$Z_{2} = j\omega (L_{1} - M) - j\frac{1}{\omega C} = j.10^{3}.(10 - 10).10^{-3} - j\frac{1}{10^{3}.50.10^{-6}} = 0 - j20 = -j20 \,\Omega$$

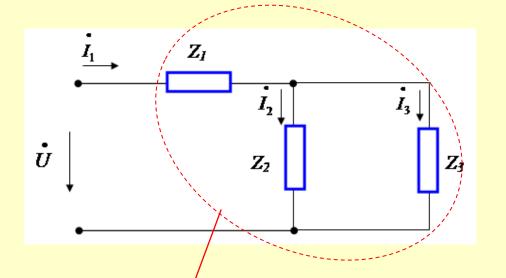
$$Z_{3} = R_{2} + j\omega (L_{2} - M) = 10 + j.10^{3}(20 - 10).10^{-3} = 10 + j10 \,\Omega$$

$$u(t) = 200 sin(\omega t + 45)V$$

 $f = 160 Hz$,
 $L_2 = 20 mH$,
 $L_1 = M = 10 mH$,
 $C = 50 \mu F$
 $R_1 = R_2 = 10 \Omega$

$$\dot{U} = Ue^{j\psi_{u}} = \frac{u_{m}}{\sqrt{2}}e^{j\psi_{u}} = \frac{200}{\sqrt{2}}e^{j45} = \frac{200}{\sqrt{2}}.(\cos 45 + j\sin 45) = \frac{200}{\sqrt{2}}(\frac{\sqrt{2}}{2} + j\frac{\sqrt{2}}{2}) = 100.(1 + j) = (100 + j100)V$$

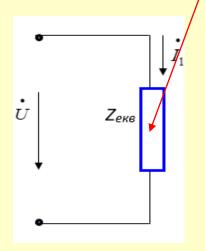

$$\overset{\bullet}{U} = (100 + j100)V$$

$$Z_1 = (10 + j10) \Omega$$

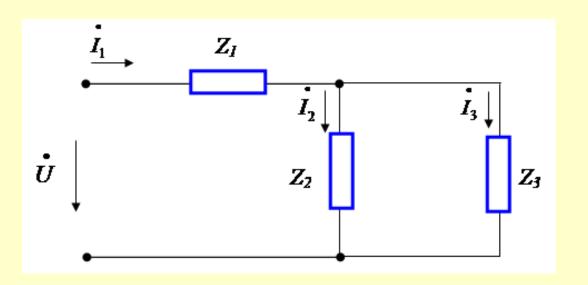
$$Z_2 - j20 \Omega$$

$$Z_3 = 10 + j10 \Omega$$

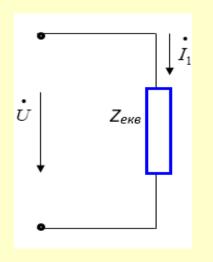

$$\begin{split} Z_{eks} &= Z_1 + \frac{Z_2 Z_3}{Z_2 + Z_3} \\ \Rightarrow \quad Z_{eks} &= 10 + j10 + \frac{-j20.(10 + j10)}{10 - j10} = 10 + j10 + \frac{20(-j).(1 + j1)}{1 - j1} = 0 \end{split}$$

$$= 10 + j10 + \frac{20.(1-j1)}{1-j1} = 10 + j10 + 20 = (30 + j10)\Omega$$

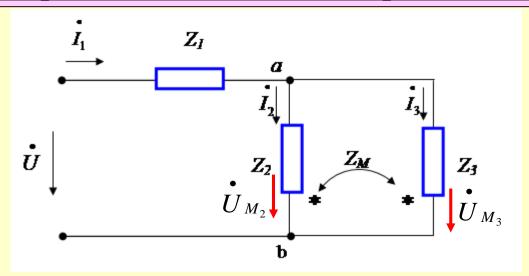

$$I_{1} = \frac{U}{Z_{ek}} = \frac{100 + j100}{30 + j10} = \frac{10 + j10}{3 + j} = \frac{10(1 + j)(3 - j)}{(3 + j)(3 - j)} = \frac{10(3 + 3j - j + 1)}{10} = (4 + 2j)A$$

$$I_{3} = I_{1} \frac{Z_{2}}{Z_{2} + Z_{3}} = (4 + 2j) \frac{-j20}{10 - j10} = \frac{-j2(4 + 2j)}{1 - j} = \frac{2(2 - 4j)(1 + j)}{1 - j} = \frac{2(2 - 4j)(1 + j)}{(1 - j)(1 + j)} = \frac{2(2 - 4j)(1 + j)}{2} = (6 - 2j)A$$

$$I_{2} = I_{1} - I_{3} = 4 + 2j - 6 + 2j = (-2 + 4j)A$$

$$P_{M2} = 200W \rangle 0$$
$$P_{M3} = -200W \langle 0$$

$$\begin{matrix}
\bullet \\
I_1 = (4+2j)A & I_2 = (-2+4j)A & I_3 = (6-2j)A
\end{matrix}$$

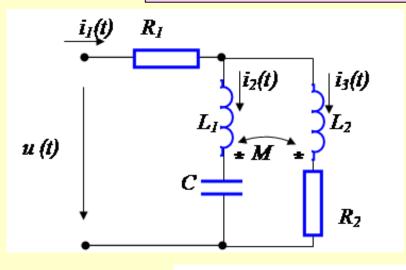
$$P_{M2} = \text{Re}[U_{M_2} \overset{*}{I}_2] = \text{Re}[I_3 j\omega M.I_2] = \text{Re}[(6-j2)j10.(-2-j4)] =$$

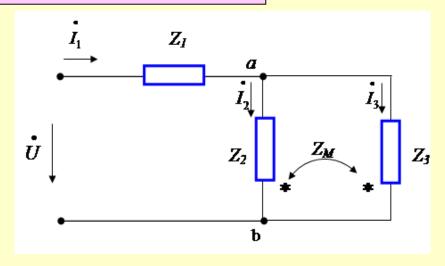
= $\text{Re}[(20+j60)(-2-j4)] = 20.(-2) + 4.60 = -40 + 240 = 200W$

$$P_{M3} = \text{Re}[U_{M_3} \stackrel{*}{I}_3] = \text{Re}[I_2 \ j\omega M.I_3] = \text{Re}[(-2 + j4)j10.(6 + j2)] =$$

$$= \text{Re}[(-40 - j20)(6 + j2)] = -40.6 + 2.20 = -240 + 40 = -200W$$

Баланс на мощностите във веригата

$$\vec{I}_1 = (4+2j)A$$
 $\vec{I}_2 = (-2+4j)A$ $\vec{I}_3 = (6-2j)A$

Мощността на *източника* е:

$$P_{ex} = \text{Re}[\dot{U}.\dot{I}_1] = \text{Re}[(100 + j100)(4 - j2)] =$$

= 20.(-2) + 4.60 = 100.4 + 100.2 = 600W

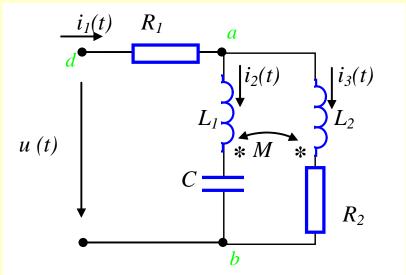
Мощността изразходвана в *резисторите* е:

$$P_{R1} = I_1^2 .R1 = (4^2 + 2^2).10 = 20.10 = 200W$$

 $P_{R2} = I_3^2 .R2 = (6^2 + 2^2).10 = 40.10 = 400W$

$$\Rightarrow P_{ex} = P_{koh} = 600W$$

Баланс на разпределението на активната мощност в отделните клонове:

$$I_1 = (4+2j)A$$
 $P_{R1} = I_1^2.R1 = 200W$
 $I_2 = (-2+4j)A$ $P_{R2} = I_3^2.R2 = 400W$

Мощности в *отделните клонове*:

$$P_{\kappa_{1}1} = \text{Re}[\dot{U}_{da}.\dot{I}_{1}] = 200W \qquad P_{R1} = I_{1}^{2}.R1 = 200W$$

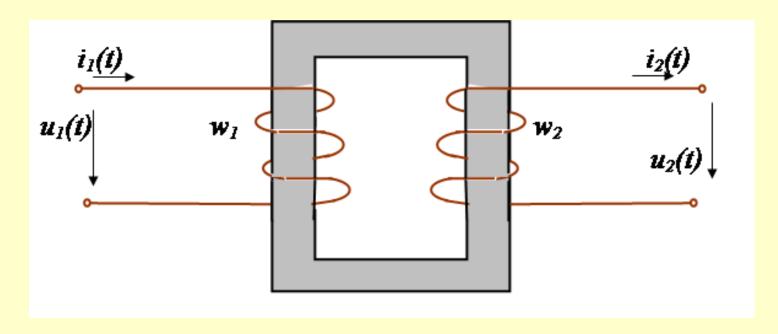
$$P_{\kappa_{1}2} = \text{Re}[\dot{U}_{ab}.\dot{I}_{2}] = 200W \qquad P_{\kappa_{1}2} = P_{M2}$$

$$P_{\kappa_{1}3} = \text{Re}[\dot{U}_{ab}.\dot{I}_{3}] = 200W \qquad P_{R2} = P_{M2} + P_{\kappa_{1}3} = 200 + 200 = 400W$$

$$\dot{U}_{da} = \dot{I}_{1}R1 = (4+j2).10 = (40+j20)V$$

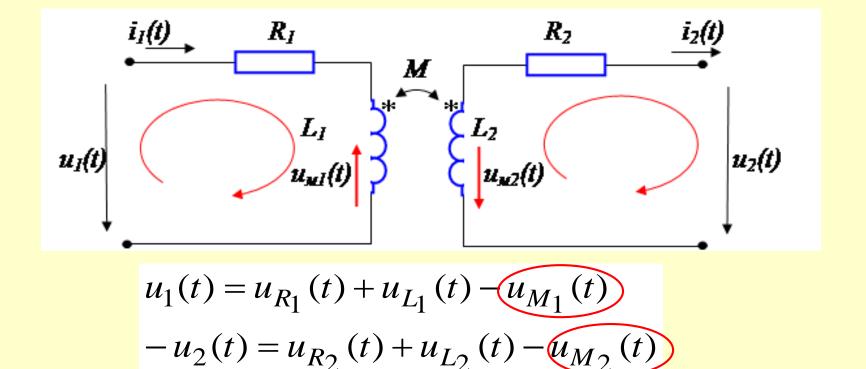
$$\dot{U}_{ab} = \dot{U} - \dot{I}_{1}R1 = 100 + j100 - (4+j2).10 = (60+j80)V$$

Трансформаторно съединение.

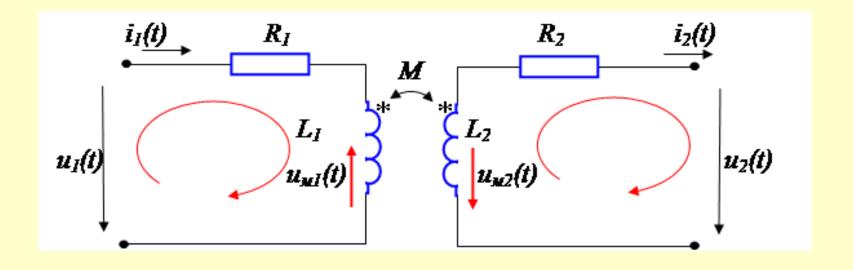
- Трансформаторното съединение е съединение на две намотки с общо ядро
- Връзката между тях се осъществява посредством променливо магнитно поле.
- Енергията се предава от първичната към вторичната намотка на базата на взаимна индукция.

Уравнения на линеен трансформатор

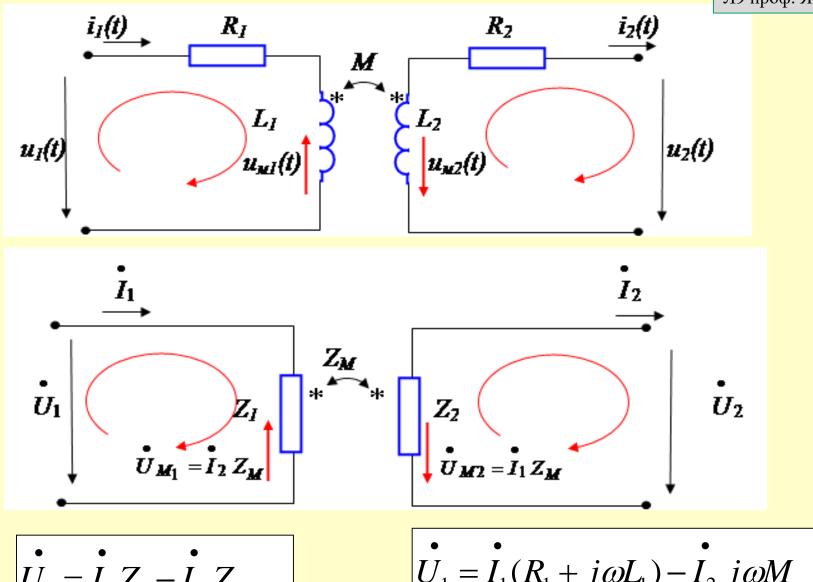

$$\begin{split} u_{R_1}(t) &= R_1 i_1(t); \quad u_{L_1}(t) = L_1 \frac{d i_1}{d t}; \quad u_{M_1}(t) = M \frac{d i_2}{d t} \\ u_{R_2}(t) &= R_2 i_2(t); \quad u_{L_2}(t) = L_2 \frac{d i_2}{d t}; \quad u_{M_2}(t) = M \frac{d i_1}{d t} \end{split}$$

Уравнения на линеен трансформатор

$$u_{1}(t) = R_{1}i_{1}(t) + L_{1}\frac{di_{1}}{dt} - M\frac{di_{2}}{dt}$$
$$-u_{2}(t) = R_{2}i_{2}(t) + L_{2}\frac{di_{2}}{dt} - M\frac{di_{1}}{dt}$$

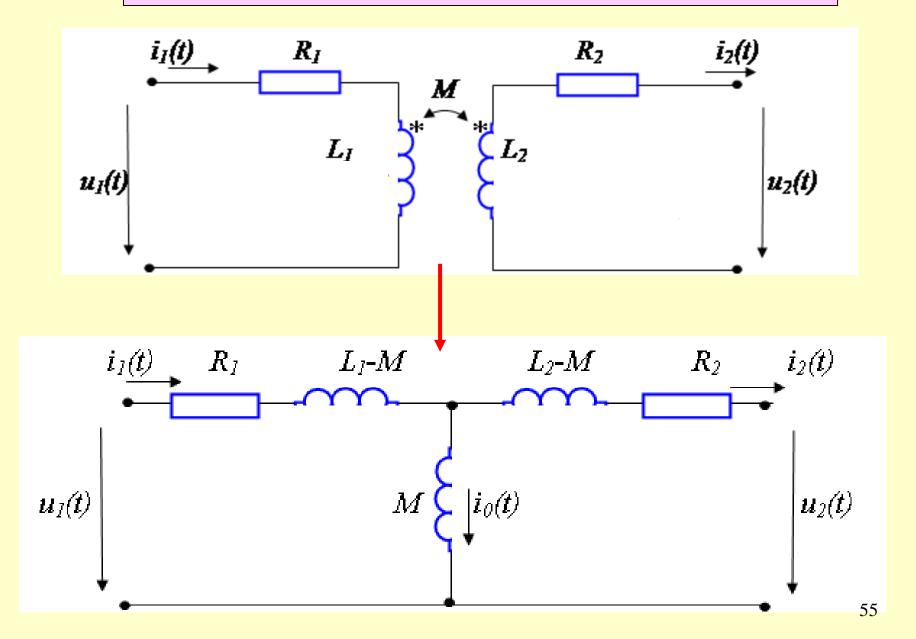

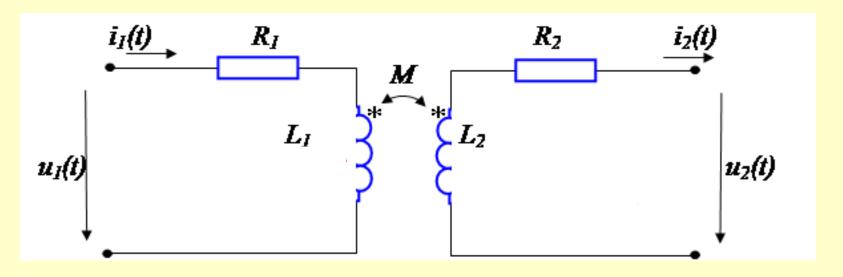
$$\dot{U}_{1} = \dot{I}_{1} Z_{1} - \dot{I}_{2} Z_{M}
-\dot{U}_{2} = \dot{I}_{2} Z_{2} - \dot{I}_{1} Z_{M}$$

$$U_{1} = I_{1}(R_{1} + j\omega L_{1}) - I_{2} j\omega M$$

$$-U_{2} = I_{2}(R_{2} + j\omega L_{2}) - I_{1} j\omega M$$

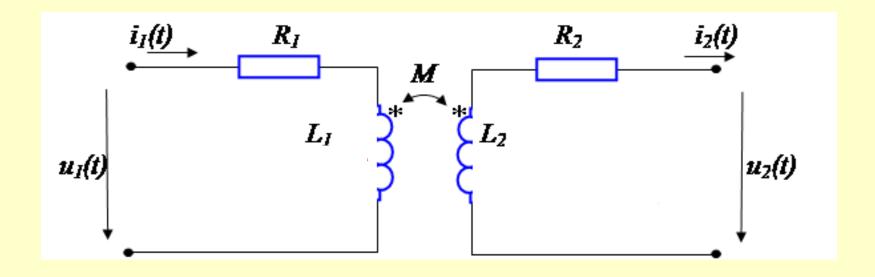
Еквивалентна схема на линеен трансформатор

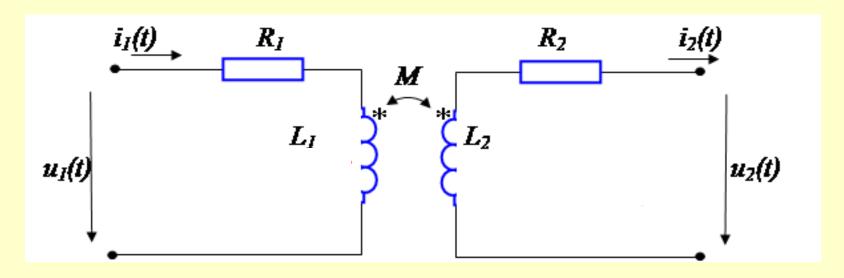

$$|u_{1}(t) = R_{1}i_{1}(t) + L_{1}\frac{di_{1}}{dt} - M\frac{di_{2}}{dt} + (M\frac{di_{1}}{dt} - M\frac{di_{1}}{dt})$$

$$-u_{2}(t) = R_{2}i_{2}(t) + L_{2}\frac{di_{2}}{dt} - M\frac{di_{1}}{dt} + (M\frac{di_{2}}{dt} - M\frac{di_{2}}{dt})$$

$$\begin{aligned} u_{1}(t) &= R_{1}i_{1}(t) + L_{1}\frac{di_{1}}{dt} - M\frac{di_{2}}{dt} + (M\frac{di_{1}}{dt} - M\frac{di_{1}}{dt}) \\ -u(t) &= R_{2}i_{2}(t) + L_{2}\frac{di_{2}}{dt} - M\frac{di_{1}}{dt} + (M\frac{di_{2}}{dt} - M\frac{di_{2}}{dt}) \end{aligned}$$

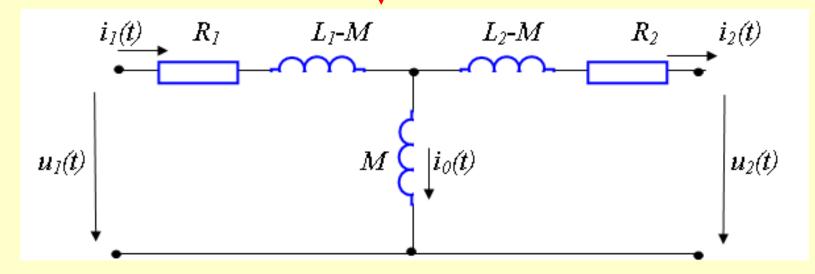
$$u_{1}(t) = R_{1}i_{1}(t) + (L_{1} - M)\frac{di_{1}}{dt} + M(\frac{di_{1}}{dt} - \frac{di_{2}}{dt})$$
$$-u(t) = R_{2}i_{2}(t) + (L_{2} - M)\frac{di_{2}}{dt} - M(\frac{di_{1}}{dt} - \frac{di_{2}}{dt})$$

$$\frac{i_0 = i_1 - i_2}{di_0} = \frac{di_1}{dt} - \frac{di_2}{dt}$$

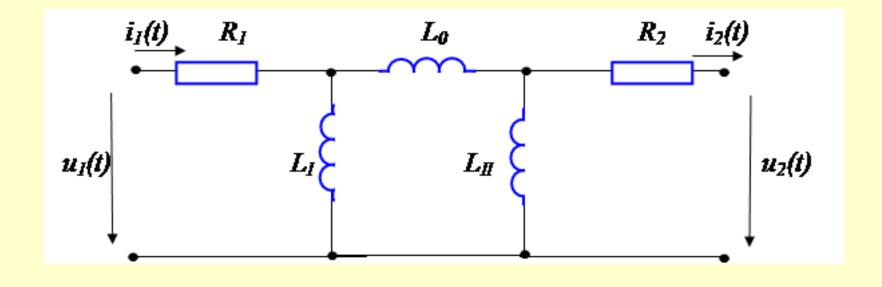
$$u_{1}(t) = R_{1}i_{1}(t) + (L_{1} - M)\frac{di_{1}}{dt} + M\frac{di_{0}}{dt}$$
$$-u(t) = R_{2}i_{2}(t) + (L_{2} - M)\frac{di_{2}}{dt} - M\frac{di_{0}}{dt}$$

Т-образна еквивалентна схема на линеен трансформатор

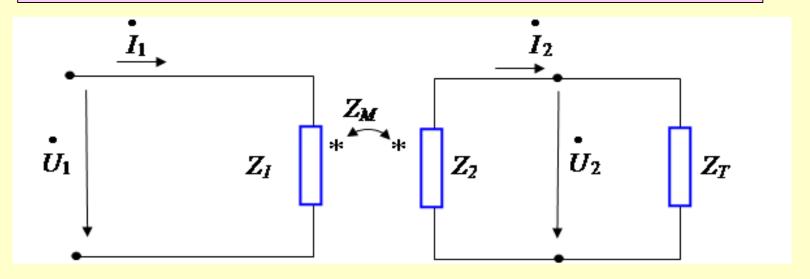
$$u_{1}(t) = R_{1}i_{1}(t) + (L_{1} - M)\frac{di_{1}}{dt} + M\frac{di_{0}}{dt}$$
$$-u(t) = R_{2}i_{2}(t) + (L_{2} - M)\frac{di_{2}}{dt} - M\frac{di_{0}}{dt}$$

П-образна еквивалентна схема на линеен трансформатор

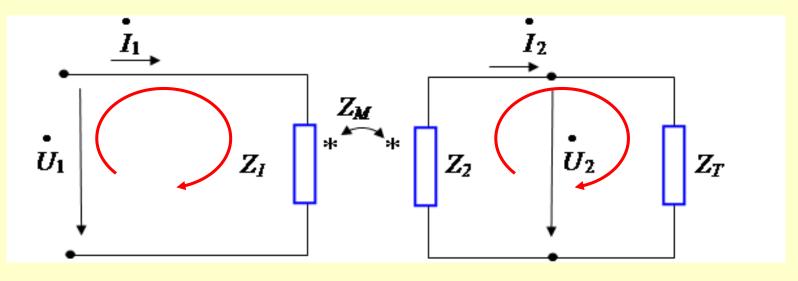
$$L_0 = \frac{L_1 L_2 - M^2}{M}; \quad L_I = \frac{L_1 L_2 - M^2}{L_2 - M}; \quad L_{II} = \frac{L_1 L_2 - M^2}{L_1 - M}$$

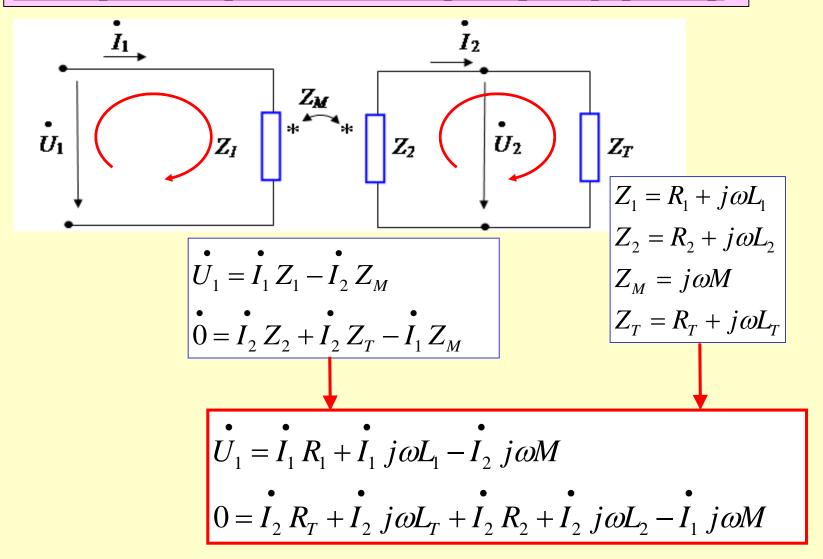

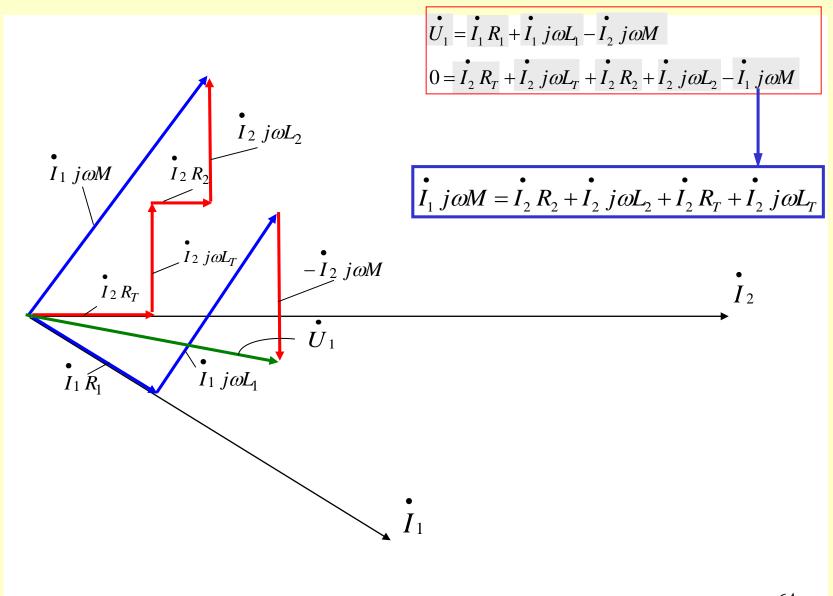
$$Z_1 = R_1 + j\omega L_1;$$

 $Z_2 = R_2 + j\omega L_2;$
 $Z_M = j\omega M$

$$Z_T = R_T + j\omega L_T$$

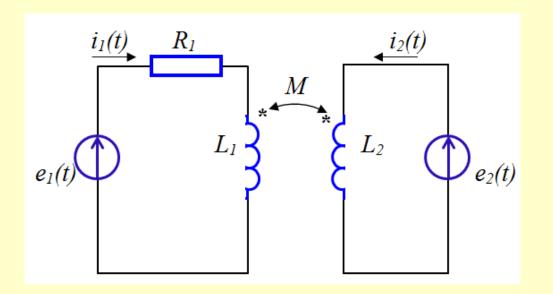

Пример: Трансформаторно съединение

За веригата показана на фигурата е известно:

$$e_1(t) = 500\sqrt{2} \sin \omega t V$$

$$e_2(t) = 100\sqrt{2} \sin(\omega t + 90) V$$

$$R_1 = 100\Omega$$

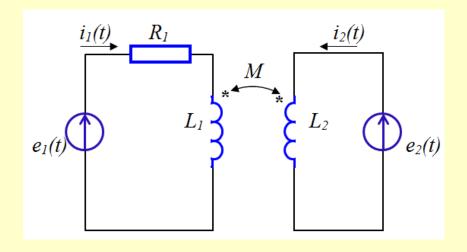
$$\omega L_1 = 500 \Omega$$

$$\omega L_2 = 50 \Omega$$

$$\omega M = 100 \Omega$$

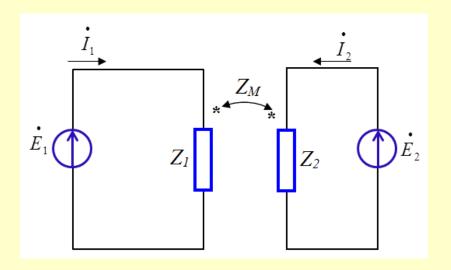
- а) Да се определят токовете $i_1(t)$ и $i_2(t)$;
- b) Да се направи баланс на активната мощност.

Решение

$$e_1(t) = 500\sqrt{2}\sin\omega t V$$

$$\dot{E}_{1} = E_{1}e^{j\psi_{e_{1}}} = \frac{e_{m1}}{\sqrt{2}}e^{j\psi_{e_{1}}} = \frac{500\sqrt{2}}{\sqrt{2}}e^{j0}
= 500.(\cos 0 + j\sin 0) =
= 500.(1 + j0) = 500V$$

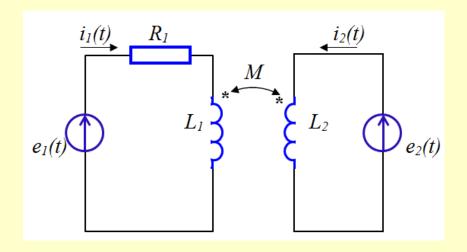

$$e_2(t) = 100\sqrt{2}\sin(\omega t + 90^\circ)V$$

$$\dot{E}_{2} = E_{2}e^{j\psi_{e_{2}}} = \frac{e_{m2}}{\sqrt{2}}e^{j\psi_{e_{2}}} = \frac{100\sqrt{2}}{\sqrt{2}}e^{j90}$$

$$= 100.(\cos 90 + j\sin 90) = 100.(0 + j1) = j100V$$

Решение

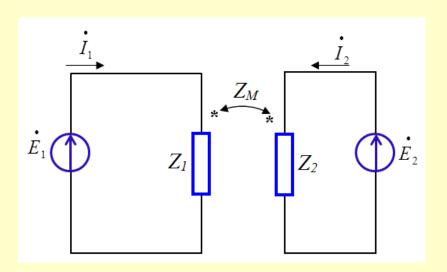

$$R_1 = 100\Omega$$

$$\omega L_1 = 500 \Omega$$

$$\omega L_2 = 50 \Omega$$

$$\omega M = 100 \Omega$$

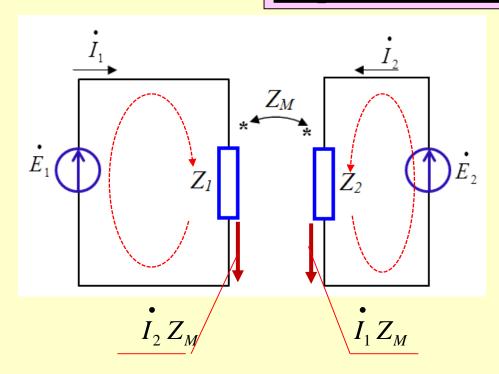

$$Z_{1} = R_{1} + j\omega L_{1} = (100 + j500)\Omega$$

$$Z_{2} = j\omega L_{2} = j50\Omega$$

$$Z_{M} = j\omega M = j100\Omega$$

Определяне на токовете

$$\dot{E}_1 = 500V$$

$$\dot{E}_2 = j100V$$

$$Z_1 = (100 + j500)\Omega$$

$$Z_2 = j50\Omega$$

$$Z_M = j100\Omega$$

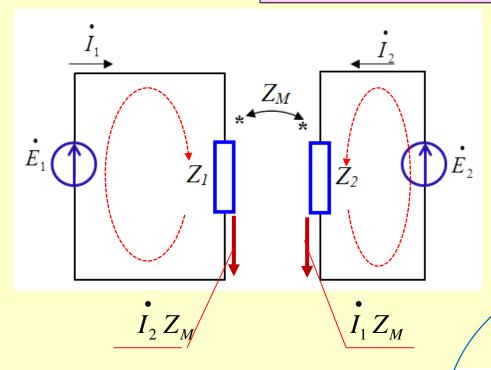
$$\dot{I}_{1} Z_{1} + \dot{I}_{2} Z_{M} = \dot{E}_{1}$$

$$\dot{I}_{2} Z_{2} + \dot{I}_{1} Z_{M} = \dot{E}_{2}$$

$$\dot{I}_{1}(100 + j500) + \dot{I}_{2} j100 = 500$$

$$\dot{I}_{2} j50 + \dot{I}_{1} j100 = j100$$

Определяне на токовете

$$\dot{I}_{1}(100 + j500) + \dot{I}_{2} j100 = 500$$

$$\dot{I}_{2} j50 + \dot{I}_{1} j100 = j100$$

$$I_1(1+j5) + I_2 \cdot j = 5$$
 $I_2 \cdot j + I_1 \cdot j2 = j2$

$$I_1(1+j5-j2) = 5-j2 \implies I_1(1+j3) = 5-j2$$

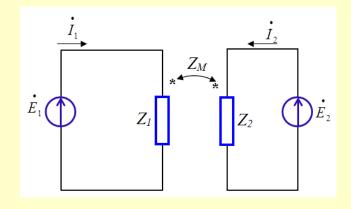
$$\Rightarrow \dot{I}_{1} = \frac{5 - j2}{(1 + j3)} = \frac{(5 - j2)}{(1 + j3)} \cdot \frac{(1 - j3)}{(1 - j3)} =$$

$$= \frac{(5 - j2 - j15 - 6)}{1^{2} + 3^{2}} = \frac{(-1 - j17)}{10} = (-0.1 - j1.7)A$$

$$I_2.j+I_1.j2 = j2$$

$$\Rightarrow I_2 = -2I_1+2 = -2(-0.1-j1.7)+2 = (2.2+j3.4)A$$

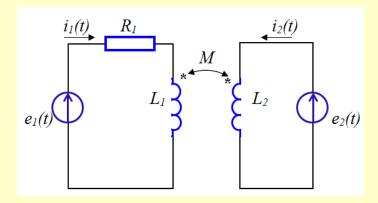
Определяне на моментните стойности на токовете $i_1(t)$ и $i_2(t)$

$$I_1 = (-0,1-j1,7)A
 I_2 = (2,2+j3,4)A$$

$$\dot{I}_{1} = \sqrt{(-0,1)^{2} + (-1,7)^{2}} e^{jarctg \frac{-1,7}{-0,1}} = 1,703e^{-j93}A$$

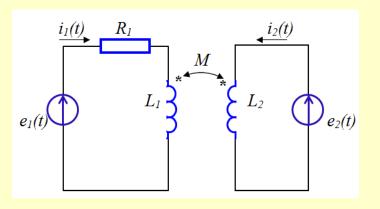
$$\dot{I}_{2} = \sqrt{2,2^{2} + 3,4^{2}} e^{jarctg \frac{3,4}{2,2}} = 4,05e^{j57}A$$

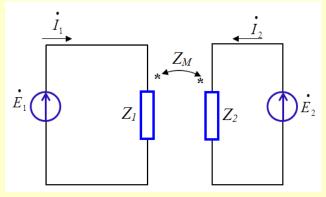

$$i_1(t) = I_1 \sqrt{2} \sin(\omega t + \psi_{i1}) = 1,703\sqrt{2} \sin(\omega t - 93^\circ) = 2,41 \sin(\omega t - 93^\circ) A$$

$$i_2(t) = I_2 \sqrt{2} \sin(\omega t + \psi_{i2}) = 4,05\sqrt{2} \sin(\omega t + 57^\circ) = 5,73 \sin(\omega t + 57^\circ) A$$

Баланс на активната мощност

$$R_1 = 100 \Omega$$

$$\dot{E}_1 = 500 V$$

$$E_2 = j100V$$

$$I_1 = (-0.1 - j1.7)A$$

$$I_2 = (2,2+j3,4)A$$

Мощност на източниците:

$$P_{e1} = \text{Re}[\dot{E_1}.\dot{I_1}] = \text{Re}[500(-0.1 + j1.7)] = -50W$$
 Работи като активен консуматор $P_{e2} = \text{Re}[\dot{E_2}.\dot{I_2}] = \text{Re}[j100(2.2 - j3.4)] = -j100.(-j3.4) = 340W$

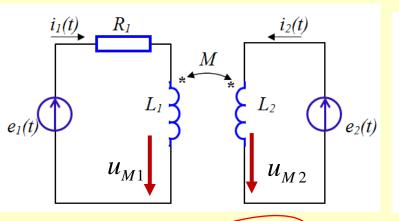
Мощност изразходвана в резистора:

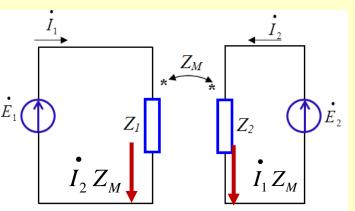
$$P_{R1} = I_1^2.R1 = [(-0.1)^2 + (-1.7)^2].100$$

= 2.9.100 = 290W

$$\Rightarrow P_{e2} = |P_{e1}| + P_{R1} = 50 + 290 = 340W$$

Мощност предавана по индуктивен път:

$$I_1 = (-0.1 - j1.7)A
 I_2 = (2.2 + j3.4)A
 Z_M = j100 \Omega$$

$$P_{M1} = \mathbb{R}_{\mathbf{A}}[U_{M1}] \cdot I_{1} = \operatorname{Re}[I_{2}Z_{M}] \cdot I_{1} = \operatorname{Re}[(2,2+j3,4)j100(-0,1+j1,7)] = \operatorname{Re}[(j220-340)(-0,1+j1,7)] = j220.j1,7+(-340).(-0,1) = -374+34 = -340W$$

$$P_{M2} = \operatorname{Re}[U_{M2}] \cdot I_{2} = \operatorname{Re}[I_{1}Z_{M}] \cdot I_{2} = \operatorname{Re}[(-0,1-j1,7)j100(2,2-j3,4)] = \operatorname{Re}[(-j10+170)(2,2-j3,4)] = (-j10).(-j3,4)+170.2,2 = -34+374 = 340W$$

$$P_{M1} = -340 W \langle 0$$

$$P_{M2} = 340 W \rangle 0$$

Енергията се предава от «2» към «1»

$$\Rightarrow$$
 $P_{e2} = P_{M2} = |P_{e1}| + P_{R1} = 50 + 290 = 340W$

